

OBEŚCIE (16) *sb n*

obeście (9 + *errata*), **obeszcie** (5), **obejście** (1); obeście *GlabGrad, BielKron, Mącz* (2), *RejPos* (2), *RejZwierc, ModrzBaz, KlonFlis*; obeszcie *GroicPorz, SarnStat* (3); obejście *Calep* obeście : obeszcie *CiekPotr* (*errata*: 1).

o oraz pierwsze e jasne; końcowe e pochylone.

sg *N* obeścié (2); -é (1), -(e) (1). ◇ *G* obeściã (9). ◇ **[D obeściu.]** ◇ *A* obeści(e) (3). ◇ *L* obeściu (1). ◇ *pl A* obeściã (1).

Sł stp, Cn notuje; poza tym s.v. obchód; obchodzenie; obeście koło domu, Linde XVI – XVIII w.

1. *Majątek, mienie; dochód; privatum Mącz, Modrz; census, redactus, reditus Mącz, Cn; alimentum, copia, frugalitas Mącz; mercedula, merces, vectigal Cn [w tym: czyje [pron poss] (9)] (12) : GroicPorz dd2v; ále im dzyerzáwy y obeścia fwe rozdał/ praw y inych rzeczy vzywác vftáwił BielKron 102; Aby fie s twego obefcia y s twego funtu któryc miły Pan Bog dał ná tym fwiecie do czáfu fzfawác/ wždy fie thez co ku czći Pánu twemu s tego vrobiło. RejPos 133v, 243v; RejZwierc 71v; Wízyfcy dobrzy tákowych rzeczy fobie zyczą, Aby vczwiwe mieli obefzcie [*errata zmienia: obeście*] ná fwiecie: Aby fię cnotą, wiárą ftákiem [*lege: statkiem*] popifáli CiekPotr 18; A tákże trzebá po ftopniu do fzczeńcia/ Do wíętfzych hándlów do fwego obeścia. KlonFlis E; [Pytał urząd rewizorski rad i wszej obecy krakowskiej [o] bractwa i inne wszystkie obeścia, które mają w rynku w mieście krakowskim: jatki, kramy, sukiennice i smatrus LustrKraK I 3; Ampedon [...] máiąc dobre obefzcie z záchowánego złotá/ [...] rzekł do niego: [...] fzkodę z tobą iuż przyznam HistFort Mv; A iáko thym będyełz miał fzfawác/ Thákże w inych rzeczach fie sprawowác. Porządnie fwe Gołpodárftwo wiodąc/ Złym porządkiem obefciu nie fzkodząc. WirzbGosp A5, Bv].*

Wyrażenie: »domowe obeście« [*szyk 1:1*] (2): *GlabGad M5; Mogąc nas rozmáite przykłády [...] náuczyć/ iż wielkie á ciężkie nędze y vpadki ták ná Rzeczpołpolitą iáko też y ná domowe káždego obeście [et rebus publicis et privatorum]/ dla waśni á rozruchow czelnieyfzych Pánow/ przychodziły ModrzBaz 27.*

Szereg: »stan i obeszcie« (1): wam wízyftkim y káždemu zołobná przerzeczonym którégokolwiek ftanu y obefzcia bęącym/ frodze rokázuiemy *SarnStat 274. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r. cf Wyrażenie przyimkowe]*

Wyrażenie przyimkowe: »podle obeszcia« (2):

~ *W połączeniach szeregowych* (2): Y tych wízyftkich Stanów á obywatelów Ziemie téy przerzeczony/ [...] káždego podle powołánia fwégo ftanu/ doftoienftwá/ y obefzcia wízelkich Przywileiów/ wolności/ fwobód królestwá Polkiego/ [...] zárówné vzywác znáyduiemy/ y czynimy. *SarnStat 1059, 1188. ~*

2. *Zajmowanie się, obchodzenie się [czym]* (1) : Pecuaría, Požitek gołpodárftwá od bydłá/ álbo nauká obefcia s bydłem *Mącz 286a.*

3. *Okrążenie; circumitio Mącz, Calep; ambitus, obitus Cn* (2) : Circumitio, vel Circuitio, Obeście wkoło. *Mącz 104d; Circumitio – Obeifzcie. Calep 197b.*

Synonimy: 1. *bogactwo, majątność, mienie; 2. obchod, obchodzenie, obchodzenie się, postępowanie, zachowanie się; 3. obchod, okrążenie.*

Cf **OBYŚĆ**

AS